

למה מסוכן לערבב אלכוהול ואנטיביוטיקה? שרגא

שרגא היקר,

עצה לחיים ארוכים: אל תחפש ייעוץ רפואי בעיתון. בשביל זה יש אינטרנט. ומי בכלל אמר לך שזה מסור? כן אני משער שלא שמעת את זה מרופא. מומלץ לצרוך הרבה אלכוהול בזמן טיפול אנטיביוטי משום שלא מומלץ לצרוך הרבה אלכוהול באופן כללי, קל וחומר כשחולים. זה לא אומר שערבוב של אלכוהול ואנטיביוטיקה מסוכן לבריאות. החרדה הציבורית הזאת, כמו הרבה דברים שכולם "פשוט יודעים", היא פשוט אגדה אורבנית. וכמו כל אגדה, גם לזו יש בסיס במציאות. אלכוהול, על כל השפעתיו המרניים, משנה לנו את הכימיה של הגוף, וביתר שאת את הכימיה של הכבד. הכבד הוא לא רק האיבר הפנימי הגדול ביותר, הוא גם אחת המעבדות הכימיות המשוכללות והחדשות ביותר. הרבה מאד תהליכים כימיים מתרחשים רק בכבד, ואחד מהם - יש אומץ רים החשוב שבהם - הוא פירוק האלכוהול.

השם "אנטיביוטיקה" לא אומר כמעט דבר על התרופה הספציפית, ובטח לא על תגובתה להרגלי השתייה שלך. אם אתה נוטל אנטיביוטיקה ורוצה לשחות בצרכן. יש סיכוי שתופתע לטובה

מכות על הדברים האחרים האלה. לכן, אם אתה לא בטוח שמותר לשתות אלכוהול עם התרופה שלך, עדיף לא לקחת סיכור. למרבה המזל, האנטיביוטיקה מגיעה עם עלון קטן לצרכן, ושם כתוב בפירוט (גם אם באותיות ועירות) אם אסור לצרוך אלכוהול בזמן שמתמשים בה. ואם לא כתוב שאסור, אז מותר.

אתה מבין, שרגא, תחת המטרייה הקררית "אנטיביוטיקה" מסתתר ערב רב של תרופות שונות לחלוטין. כולן נלחדות מות בחיידקים, אבל כל אחת עושה זאת אחרת. יש אנטיביוטיקה שמונעת מהחיידק להתרבות, יש כזו שקוטלת אותו ויש כזו שמפרקת אותו לגורמים עד שלא נשארת אפילו גווייה. יש אנטיביוטיקה ממקור טבעי ויש מלאכותית. יש אנטיביוטיקה שפועלת רק נגד סוג מסוים של חיידקים ויש כזו שהורגת כל מה שזו. יש סוגים של אנטיביוטיקה שמאבירים

askbildad@callist.co.il

להתעדכן 36 37

עשית ולא גילית- האם אכן עשית?

אז: איך לגייס את הגאונות לטובת הכלל

לפני יותר ממאה שנה טבע הכלכלן תורסטן ובלן את המושג "צריכת ראווה",

Conspicuous Consumption, הצורך של אנשים שיש להם יותר להראות זאת באמצעות רכישת סממני יוקרה וסמלי סטטוס. סביב המושג הזה התפתחה התיאוריה שמסבירה הרבה מההתנהגות, המניעים והאתיקה של חברת השפע ושל האנשים שחיים בה, שמייצרים יותר ויותר וצוברים עוד ועוד סחורות ופנאי. ובלן ניבא אז שאנשים יוציאו סכומים גבוהים על מוצרי מותרות, ובתנאי שערבם העי קרי יהיה בכך שיהיו בולטים ומנקרי עייניים. משוהו בתיאור הזה, שנגע או בעיקר לעולם מותרות היוקרה המתפתח, תקף היום ביתר שאת. המוני החלטות רכישה נשענות לא רק על הערך הכלכלי, השי מושי והאסתטי, אלא גם ה"פוזא". הרחק לעשות פוזא מניע את גלגלי הכלכלה. אבל האם הפוזא יכולה להניע גם תהליכים אחרים, כגון חסכנות, וזלתיות ודאגה לטובה?

החוקרים ביקשו להבין מדוע דווקא המכונת הדיברית היא שיווטה ביותר, ואפילו שאינה טובה ממתחרותיה ואף יקרה מהן. המסקנה: היא נמכת כי אחרים מזהים שהיא היברידית

עיקש בדלת, לאסוף בהם תרומות למען מטות לאומיות כגון קרן קיימת ליש"ר, או פרטיות כגון עזרה לנכים, חולים ויתומים. כל מי שתרגם היה מעוטר בסרט, בעצם פיסת נייר, שהיו מצמידים למשקוף דלתו אם תרגם בבית, או לרש בגדו אם תרגם ברחוב. מטרת הסרט היתה להסוך מהתורם הטרדות חוזרות, וגם לאפשר לו תרמו, וקצת כדי לאפשר לו להתגאות בשקט במרליה צנועה, ובלו שפיו שלו יצטרך להללו. כבר אז נוכחנו לראות איך ציונות יוקדת את לב חם מקבלים החיפה הגונה אם ניתן להם פומבי. מתן בסתר זה טוב. מתן תמורת סרט טוב יותר.

ומה בין מתן תרומה להצלחה כלכלית, ובין סרט על ידך לשוק מוצרי היוקרה? מחקר כלכלי חדש מראה שיצר הגאווה הוא זרו לכל דבר, גם להתנהגות צנועה וחסכונית, ושלמעשה, על רקע המגמות הירוקות והקריאה לחסכנות פיננסית, הולך ומתהווה גלגול עדכני ליצר צריכת הראווה של תורסטן ובלן - חסכנות ראווה.

כמו שובלן הראה שאנשים יש למו יותר ויפחיתו מעט מעושרם כדי להיראות עשירים יותר, המחקר החדש מגלה שאנשים יבזבו כסף ומשאבים כדי להראות שהם חסכנים וראויים להערצה במערכת הנורמות של ימינו. החוקר רים, זוג התאומים סטיב ואליסון סקסטון מאוניברסיטאות קליפורניה ומיניאפוליס, בחרו לבדוק את החוקיות של שוק המכונות הדיבריות, החסכוניות בדלק,

וניסו להבין מדוע המכונת הדיברית טוויטה פרוס זוכה להצלחה רבה כל כך מעבר לזו של כל מתחרותיה. היא לא היתה טובה יותר ולא "אקולוגית" יותר, ודאי שלא זולה יותר. פרוס היא מהמיכונות הדיבריות היקרות ביותר. מסקי נגם היתה שכחה של הפרוס נבע מקלות ויהיה כמכונת היברידית - במידה רבה הודות לצליליתה האופיינית. המראה של המכונת הזאת, שזוהה מיד עם אחריות סביבתית, הוא הוא אותו סרט תרומה על דש הבגד, הוא הסיבה העיקרית לאלפי הדולרים הנוספים שנהגים החרידים לשלם הסביבה שילמו על ההיברידית שלהם. כמעט בכל חנות עשית ולא דיווחת לכל העולם - על אשית.

האם "צניעות הראווה", Conspicuous Conservation, היא הכלי לתמרץ בו אנשים לנהוג ביותר אחריות, חסכנות, וכשצריך - גם צמצום? ייתכן שכן. התמרצים הכספיים, לדוגמה, שהוצעו תמורת מיחזור בקבוקים, לא הביאו לשביעות מהיקף המיחזור שהביאו כלובי הבקבוקים הגלויים לכל. דומה שכמעט בכל תחום, עם קצת חשייה כה נוכל כבר היום לגייס מאנשים יותר כסף והתנהגות למטרות לרווחת הכלל. צריך רק להפוך את הפומביות והשוויץ למטבע כלכלי "קר", ששירכש באמצעות התנהגות אחראית וראגה למחר. הצניעות והאחריות הם רעיונות תמימים ורומנטיים. אבל עם קצת צניעות נוכל להשיגם.

מחבר: רפאלי הוא ראש מרכז שגיא ובית הספר לניהול באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

מה הלאה

אחרי 7 עדכונים מהשטח

1 ספרות: המלכוד של ג'וזף הלר

"מלכוד 22", אחד הספרים המשפיעים ביותר שנכתבו במאה הקודמת, חוגג השנה 50. להגל המאורע מפרסם יואנטי פיירי קטעים נבחרים מתוך ביוגרפיה חדשה ומקיפה של ג'וזף הלר. המתבר, טרייסי דוהרטי, מגולל את פרטי מסע הייסורים הארוך שעבר הספר בין מילים סרבנים ועד הפיכתו לאייקון אנטי-מלחמתי שתקומו בנצח מובטח.

http://is.gd/zMRlce

2 בישול: הספר שישנה הכל

אלפי ספרי מתכונים מתפרסמים מדי שנה, אך בודדים הפוכים עם יציאתם לציון דרך. "Modernist Cuisine", מפעל מונומנטלי בן שישה כרכים, הוכתר מיד ככזה. מלוח בתמונות ויפהויות, הוא מכסה את תחומי הבישול המודרני באובססיביות היסטוריה, טכניקות, מרכיבים, ציוד וכמוכן מתכונים. 477 דולר מאמזון.

http://is.gd/79xTBY modernistcuisine.com

3 נסיעות: מזוודה מינימליסטית

חיירים ישראלים ידועים בחזויות מכוניות, קשרים מאולתרים לצורכי זהויה מהיר. אז הנה רעיון מוצלח יותר לעונת הנופש: קנו מזוודה יפה ואלגנטית, כזאת שסביר שלא תמצאו כמה בכמותיות על המסוס לרודוס. הטרולי המינימליסטי של מוג'י הוא אופציה מצוינת. הגרסה הקטנה והמעודנת יותר מכילה 56 ליטר, ומחירה 200 דולר.

http://is.gd/79xTBY

4 אופנה: קאמבק לשעון הכיס

שעוני היד החזילו את הקאמבק שלהם כבר לפני כמה שנים, ובאופן בלתי נמנע, הבאים בתור הם שעוני הכיס. כמו בכל פריט בעיצוב, גם שעון המסעות של פול סמית מצויד בפלטת צבעים עשירה וחוש המור שובבי (מאחור חרוט "The world is your oyster"). גם המחיר, 175 ליש"ט, יכול היה להיות גרוע יותר.

http://is.gd/EjppG3E

5 חטיף: ג'אנק מהמם

מעדני השוקולד + תפוזיים החדשים האלה נראים כמו הדבר הכי טעים בעולם. אולי כדאי לחכות עם ההזמנה לימים קרירים יותר, כדי שהעסק יגיע בחתיכה אחת, אבל אתם חייבים להבטיח לעצמכם לבדוק את זה. 18 דולר לחבילה של שלושה, ומי שעתה להם לייק מקבל הנחה של 2 דולר.

http://is.gd/rsqtN7

משחק: הקלדה ממכרת

ריסוס ללא הבחנה של חיידקים לא חייב להיות בזבוז זמן מוחלט. Z-Type הוא משחק אונליין קטן וחמוד, שמאתגר את מהירות ההקלדה שלכם באנגלית. את תפקיד החיידקים תופסות מילים אקראיות שתוקפות גלים גלים, והדרך היחידה לעצור אותן היא להקליד אותן. נשמע קצת צולע, אבל זה באמת תענוג גדול.

http://is.gd/aTxeMs

7 לאיפד: מגזין תרבות אינדי

"אסטרונוט" הוא מגזין אינדי (הקטלוג במקור, אגב) חדש לאיפד שמתעסק עם כל החשודים העיקריים: יוצרי סרטים עצמאיים, מוזיקת שוליים, אופנה ואמנות. העיצוב לא מרשים במיוחד, אבל אם אתם בקהל היעד כדאי לבדוק את הגיליון היחיד שראה אור לעת עתה. 2.99 יורו.

astronomagazine.com

6

צילום: אלכסנדר שיינדר